

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

А. Клименко, А. Просяник, студентки гр.
МгЕК-1-20 Науковий керівник: д.е.н.,
проф. Гончаренко О.В.

В аграрному секторі переважають старі традиційні технології, інноваційне оновлення матеріально-технічної бази йде в уповільненому темпі, при цьому сам розвиток сільськогосподарського виробництва випереджає за темпами інші галузі економіки. Навіть при нинішніх відносно високих середньорічних темпах зростання сільськогосподарського виробництва й реалізації його експортного потенціалу, в галузі залишається низка проблем. До них експерти відносять структурну незбалансованість галузі, низьку (відносно розвинених країн) ефективність функціонування і недостатню забезпеченість матеріально-технічними ресурсами, нерозвиненість інфраструктури агробізнесу, незавершеність земельної реформи, надзвичайно низький рівень інноваційності аграрного виробництва та кваліфікації працівників, вплив працездатного населення з сільських територій, скорочення природного й ресурсного потенціалу розвитку. Разом з тим, наявний високий ступінь залучення аграрного сектору у світову агропродовольчу систему й відповідне посилення їх взаємовпливу в сучасних умовах зростання глобальної конкуренції.

Єдиною альтернативою існуючому стану агропромислового виробництва слід вважати інноваційний розвиток. Інноваційний розвиток агропромислового виробництва можна розглядати як комплекс науково-технічних, організаційно-управлінських, технологічних, екологічних, соціальних змін, що відбуваються в результаті створення, реалізації нововведень, їх доведення до практичного використання у виробництві для забезпечення продовольчої безпеки, підвищення якості життя населення і темпів зростання економіки, розвитку конкурентоспроможного та сталого сільськогосподарського виробництва.

Розв'язання існуючих проблем галузі потребує активного впровадження в діяльність сільськогосподарських товаровиробників нових способів господарювання. Широке застосування науково-технічних новацій є найбільш ефективною формою забезпечення сталого розвитку агропромислового виробництва.

Для більшості сільськогосподарських товаровиробників впровадження нововведень ускладнене через дефіцит власних коштів, значні труднощі при отриманні позикових коштів, обмежену державну підтримку. Ситуація ускладнюється відсутністю повної та актуальної інформації про сучасні розробки і досягнення аграрної науки і техніки, обмеженими можливостями служб сільськогосподарського консультування. В даному контексті важливим є створення

конкурентоспроможного сектора досліджень і розробок й умов для його розширеного відтворення. Така необхідність пов'язана з відсутністю реальних пріоритетів у формуванні бюджетного фінансування на користь фундаментальної науки, переважання кошторисного фінансування в поєднанні з дефіцитом бюджетних коштів для проведення наукових досліджень, що призводить до внутрішнього і зовнішнього відтоку кращих кадрів науки, підвищує ризик її деградації; застарілим науково-технічним обладнанням і випробувальною базою, які обмежують можливості для реалізації кадрового наукового потенціалу.

Вимагає вирішення і проблема відсутності механізму взаємодії між основними складовими інноваційної діяльності: фундаментальною науковою діяльністю; доведенням завершених розробок до рівня інноваційних продуктів, технологій, товарів, проектів; діяльністю з освоєння і застосування в господарській практиці інновацій.